

**PROCEDURA PRZYJMOWANIA ZGŁOSZEŃ ZEWNĘTRZNYCH I PODEJMOWANIA DZIAŁAŃ NASTĘPCZYCH W
NARODOWYM CENTRUM BADAŃ I ROZWOJU**

§1 Postanowienia ogólne

1. Celem niniejszego dokumentu jest określenie procedury przyjmowania zgłoszeń zewnętrznych oraz podejmowania działań następczych w Narodowym Centrum Badań i Rozwoju.
2. Niniejsza procedura jest realizacją zapisów ustawy z dnia 14 czerwca 2024 r. o ochronie sygnalistów (Dz. U. z 2024, poz. 928) i ma zastosowanie do wszystkich obszarów działalności Centrum.
3. Sygnalistą może być każda osoba fizyczna, która zgłasza lub ujawnia publicznie informację o naruszeniu prawa uzyskaną w kontekście związanym z pracą, w tym pracownik, stażysta, pracownik tymczasowy, zleceniobiorca, prokurent, akcjonariusz, wspólnik, itp. Dotyczy to także informacji o naruszeniu prawa uzyskanej w kontekście związanym z pracą przed nawiązaniem stosunku pracy lub innego stosunku prawnego stanowiącego podstawę świadczenia pracy lub usług lub pełnienia funkcji w podmiocie prawnym lub na rzecz tego podmiotu, lub pełnienia służby w podmiocie prawnym lub już po ich ustaniu.

§2 Definicje

1. Centrum - Narodowe Centrum Badań i Rozwoju;
2. Dyrektor Centrum - Dyrektor Centrum, Zastępca Dyrektora Centrum lub osoba przez niego upoważniona;
3. sygnalista/zgłaszający - osoba fizyczna, która zgłasza lub ujawnia publicznie informację naruszeniu prawa uzyskaną w kontekście związanym z pracą, w tym przed nawiązaniem stosunku pracy lub innego stosunku prawnego stanowiącego podstawę świadczenia pracy lub usług lub pełnienia funkcji w Centrum lub na rzecz Centrum;
4. KO/komórka organizacyjna - dział, sekcja, zespół, samodzielne stanowisko pracy podległe bezpośrednio Dyrektorowi Centrum;
5. działania następcze - działanie podejmowane w celu oceny prawdziwości informacji zawartych w zgłoszeniu, w szczególności przez postępowanie wyjaśniające, lub zamknięcie procedury;
6. ustawa - Ustawa z dnia 14 czerwca 2024 r o ochronie sygnalistów (Dz. U. z 2024, poz. 928);
7. pracownik - osoba pozostająca w stosunku pracy z Centrum; pojęcie stosuje się także do współpracownika rozumianego jako osoba współpracująca z Centrum na podstawie umowy cywilnoprawnej, jak również do pracowników podmiotu, o którym mowa w art. 214 ust. 1 pkt 11 Ustawy PZP, któremu udzielono zamówienia z wolnej ręki bez względu na wartość w zakresie, w jakim osoby te wykonują zadania na rzecz Centrum;
8. SZZ - Sekcja ds. zarządzania zgodnością oraz dostępu do informacji publicznej w Dziale Prawnym.

§3 Realizacja zadań Centrum wynikających z ustawy o ochronie sygnalistów

1. Pracownicy SZZ, w oparciu o właściwe upoważnienia, wykonują zadania Centrum w zakresie:
  - a) przyjmowania zgłoszeń zewnętrznych,
  - b) podejmowania działań następczych,
  - c) komunikacji z sygnalistą,
  - d) przekazywania informacji zwrotnej,
  - e) prowadzenia rejestru zgłoszeń zewnętrznych.
2. Dyrektor Centrum może w uzasadnionych przypadkach wyznaczyć inną osobę lub komórkę organizacyjną do realizacji wszystkich lub niektórych zadań, o których mowa w ust. 1.

§4 Zakres przedmiotowy zgłoszeń zewnętrznych

Niniejsza procedura ma zastosowanie do naruszeń prawa określonych w art. 3 ust. 1 ustawy, tj. działań lub zaniechań niezgodnych z prawem lub mających na celu obejście prawa, dotyczących:

- 1) korupcji;
- 2) zamówień publicznych;
- 3) usług, produktów i rynków finansowych;
- 4) przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu;
- 5) bezpieczeństwa produktów i ich zgodności z wymogami;
- 6) bezpieczeństwa transportu;
- 7) ochrony środowiska;
- 8) ochrony radiologicznej i bezpieczeństwa jądrowego;
- 9) bezpieczeństwa żywności i pasz;
- 10) zdrowia i dobrostanu zwierząt;
- 11) zdrowia publicznego;
- 12) ochrony konsumentów;
- 13) ochrony prywatności i danych osobowych;
- 14) bezpieczeństwa sieci i systemów teleinformatycznych;
- 15) interesów finansowych Skarbu Państwa Rzeczypospolitej Polskiej, jednostki samorządu terytorialnego oraz Unii Europejskiej;
- 16) rynku wewnętrznego Unii Europejskiej, w tym publicznoprawnych zasad konkurencji i pomocy państwa oraz opodatkowania osób prawnych;
- 17) konstytucyjnych wolności i praw człowieka i obywatela - występujące w stosunkach jednostki z organami władzy publicznej i niezwiązane z dziedzinami wskazanymi w pkt 1-16.

§5 Tryb przyjmowania zgłoszeń zewnętrznych

1. Zgłoszenia zewnętrzne mogą być dokonywane wyłącznie pisemnie w formie dokumentowej:
  - a. w postaci elektronicznej - na adres mailowy sygnalista@ncbr.gov.pl,
  - b. w postaci papierowej - na adres do korespondencji Centrum – ul. Chmielna 69, 00-801 Warszawa.
2. Rekomenduje się, aby zgłoszenie w formie papierowej zostało przesłane w dwóch kopertach, z których koperta zewnętrzna jest zaadresowana do NCBR na adres wskazany w ust. 1 lit b), a na kopercie wewnętrznej widnieje dopisek „Sygnalista”, „Zgłoszenie zewnętrzne”, „do rąk własnych SZZ” albo inne o podobnej jednoznacznej treści.
3. Przesyłka pocztowa ze zgłoszeniem nie podlega otwarciu w Kancelarii ogólnej Centrum, jest rejestrowana w systemie korespondencyjnym bez wskazywania danych osobowych wnioskodawcy i przekazywana jest bezpośrednio do SZZ, z zachowaniem integralności przesyłki. Pracownik Kancelarii ogólnej Centrum, po wpływie przesyłki oznaczonej „do rąk własnych SZZ” zobowiązany jest niezwłocznie poinformować o tym fakcie Kierownika SZZ oraz nie rozpowszechniać informacji w tym zakresie, w szczególności o danych osobowych nadawcy.
4. Jeżeli zgłoszenie wpłynęło do Centrum za pośrednictwem innych kanałów niż wskazane w ust.1, w szczególności zostało przyjęte przez nieupoważnionego pracownika Centrum, pracownik ten jest obowiązany do:
  - a) nieujawniania informacji mogących skutkować ustaleniem tożsamości zgłaszającego lub osoby, której dotyczy zgłoszenie;
  - b) niezwłocznego przekazania zgłoszenia pracownikowi SZZ, bez wprowadzania zmian w tym zgłoszeniu.

§6 Zgłoszenia anonimowe

Zgłoszenia anonimowe mogą być dokonywane anonimowo. W takim przypadku:

- a) sygnaliście nie jest przekazywane potwierdzenie przyjęcia zgłoszenia;
- b) sygnaliście nie jest przekazywana informacja zwrotna.

§7 Treść zgłoszenia zewnętrznego

1. Zgłoszenie powinno zawierać przejrzyste i pełne wyjaśnienie przedmiotu zgłoszenia, w tym:
  - a) datę oraz miejsce zaistnienia naruszenia prawa lub datę i miejsce pozyskania informacji o naruszeniu prawa;
  - b) opis konkretnej sytuacji lub okoliczności stwarzających możliwość wystąpienia naruszenia prawa;
  - c) wskazanie osoby, której dotyczy zgłoszenie;
  - d) wskazanie ewentualnej osoby pokrzywdzonej;
  - e) wskazanie ewentualnych świadków naruszenia prawa;
  - f) wskazanie wszystkich dowodów i informacji, jakimi dysponuje sygnalista, które mogą okazać się pomocne w procesie rozpatrywania zgłoszenia;
  - g) wskazanie adresu do kontaktu.
2. Jeżeli w zgłoszeniu nie podano adresu do kontaktu ani nie jest możliwe ustalenie tego adresu na podstawie posiadanych danych, Centrum nie realizuje obowiązku, o którym mowa w art. 32 ust. 5, art. 37, art. 38, art. 40 ust. 2 zdanie drugie oraz art. 41 ustawy.

§ 8 Potwierdzenie przyjęcia i wstępna weryfikacja zgłoszenia

1. W terminie do 7 dni od dnia otrzymania zgłoszenia SZZ przekazuje sygnaliście potwierdzenie przyjęcia zgłoszenia, chyba że sygnalista nie wskazał on adresu do kontaktu, na który należy takie potwierdzenie przekazać, wystąpił wyraźnie z odmiennym wnioskiem w tym zakresie lub Centrum ma uzasadnione podstawy sądzić, że potwierdzenie przyjęcia zgłoszenia zagroziłoby ochronie poufności tożsamości sygnalisty.
2. Niezwłocznie po otrzymaniu zgłoszenia, SZZ dokonuje wstępnej weryfikacji zgłoszenia zewnętrznego, polegającej na ustaleniu, czy zgłoszenie dotyczy informacji o naruszeniu prawa, o którym mowa w §4 oraz na ustaleniu, czy zgłoszenie dotyczy naruszeń prawa w dziedzinie należącej do zakresu działania Centrum, a jeżeli nie należy - na ustaleniu organu publicznego właściwego do podjęcia działań następczych. W tym celu SZZ może podejmować działania mające na celu m.in. komunikację z sygnalistą, w tym, o ile będzie to uzasadnione, występowanie o dodatkowe informacje dotyczące zgłoszenia.

§9 Przekazanie zgłoszenia zgodnie z właściwością

1. W razie ustalenia, że zgłoszenie nie dotyczy naruszeń prawa w dziedzinie należącej do zakresu działania Centrum, zgłoszenie zewnętrzne jest przekazywane niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 14 dni od dnia dokonania zgłoszenia, a w uzasadnionych przypadkach - nie później niż w terminie 30 dni, do organu publicznego właściwego do podjęcia działań następczych.
2. Centrum informuje sygnalistę o przekazaniu zgłoszenia do organu właściwego do podjęcia działań następczych.
3. Centrum odstępuje od przekazania zgłoszenia zewnętrznego, jeżeli zgłoszenie nie dotyczy informacji o naruszeniu prawa, o którym mowa w §4.
4. Centrum informuje sygnalistę o odstąpieniu od przekazania zgłoszenia zewnętrznego, podając ustalenia ze wstępnej weryfikacji zgłoszenia.

§10 Działania następcze i informacja zwrotna

1. Zgłoszenie, którego treść uzasadnia przeprowadzenie postępowania wyjaśniającego podlega niezwłocznemu rozpoznaniu przez Centrum.
2. Centrum może zwrócić się do sygnalisty, na podany przez niego adres do kontaktu, o wyjaśnienia lub dodatkowe informacje, jakie mogą być w jego posiadaniu. Jeżeli sygnalista sprzeciwia się przestaniu żądanych wyjaśnień lub dodatkowych informacji lub ich przestanie może zagrozić ochronie poufności jego tożsamości, Centrum odstępuje od żądania wyjaśnień lub dodatkowych informacji.
3. Centrum może odstąpić od podejmowania działań następczych w sytuacji, gdy z treści zgłoszenia wynika, że jest ono oczywiście bezpodstawne, bezspornie nieprawdziwe, niemożliwe jest uzyskanie informacji niezbędnych do prowadzenia postępowania wyjaśniającego, zgłoszenie nie dotyczy działań lub zaniechań niezgodnych z prawem lub mających na celu obejście prawa w zakresie wskazanym §4. Odstąpienie dokumentowane jest w formie notatki służbowej, która jest podpisywana przez Kierownika SZZ i przekazywana do Dyrektora Centrum.
4. Centrum może nie podejmować działań następczych w przypadku, gdy w zgłoszeniu zewnętrznym dotyczącym sprawy będącej już przedmiotem wcześniejszego zgłoszenia przez tego samego lub innego sygnalistę nie zawarto istotnych nowych informacji na temat naruszeń prawa w porównaniu z wcześniejszym zgłoszeniem zewnętrznym.
5. Działania następcze mają na celu zebranie wszelkich możliwych dowodów w sprawie, ich ocenę oraz – w miarę możliwości – potwierdzenie lub wykluczenie możliwości wystąpienia naruszenia prawa .
6. Centrum przekazuje sygnaliście informacje zwrotne bez zbędnej zwłoki, nie później niż w terminie 3 miesięcy od potwierdzenia przyjęcia zgłoszenia lub w przypadku nieprzekazania potwierdzenia przyjęcia zgłoszenia w terminie 3 miesięcy od upływu 7 dni od dokonania zgłoszenia.
7. W przypadkach o których mowa w ust. 3 i 4 Centrum informuje sygnalistę o niepodjęciu działań następczych, podając uzasadnienie, a w razie kolejnego zgłoszenia - pozostawia je bez rozpoznania i nie informuje o tym sygnalisty. Centrum odnotowuje ten fakt wraz z uzasadnieniem w rejestrze

§ 11 Ochrona sygnalisty

1. Centrum zapewnia gwarancję poufności przekazywanych przez sygnalistów danych, w tym ochronę danych osobowych sygnalistów, którzy zdecydowali się na ich przekazanie. Centrum nie będzie podejmowało żadnych działań zmierzających do ustalenia tożsamości anonimowych sygnalistów.
2. Sygnalista podlega ochronie określonej w przepisach ustawy od chwili dokonania zgłoszenia, pod warunkiem że miał uzasadnione podstawy sądzić, że informacja będąca przedmiotem zgłoszenia jest prawdziwa w momencie dokonywania zgłoszenia lub ujawnienia publicznego i że stanowi informację o naruszeniu prawa o którym mowa w §4.
3. Na żądanie sygnalisty wydane zostanie w terminie miesiąca od otrzymania jego zgłoszenia, zaświadczenie potwierdzające, że podlega on ochronie przed działaniami odwetowymi przewidzianymi w ustawie o ochronie sygnalistów.

§12 Ochrona danych osobowych

1. W związku z rozpatrywaniem zgłoszeń zewnętrznych mogą być przetwarzane: dane osobowe sygnalistów lub osób pomagających w zgłoszeniu lub osób powiązanych z sygnalistą, dane osobowe osób, których dotyczy zgłoszenie oraz dane osobowe osób trzecich np. świadków.
2. Dyrektor Centrum jest administratorem danych osobowych zgromadzonych w rejestrze zgłoszeń zewnętrznych.
3. Dostęp do danych osobowych sygnalistów, osób pomagających w zgłoszeniu lub osób powiązanych z sygnalistą mają wyłącznie upoważnieni pracownicy.

4. Osoby nieupoważnione nie mogą uzyskać dostępu do informacji objętych zgłoszeniem.
5. Centrum gwarantuje zachowanie poufności pozyskanych w ramach zgłoszeń danych osobowych, w celu zapewnienia poczucia bezpieczeństwa sygnaliście oraz minimalizacji ryzyka wystąpienia działań odwetowych lub represyjnych, także w stosunku do osób pomagających w zgłoszeniu lub osób powiązanych z sygnalistą.
6. Ochrona poufności dotyczy informacji, na podstawie których można bezpośrednio lub pośrednio zidentyfikować tożsamość takich osób.
7. Dane osobowe sygnalisty, pozwalające na ustalenie jego tożsamości, nie podlegają ujawnieniu nieupoważnionym osobom, chyba że za wyraźną zgodą sygnalisty lub w przypadkach i na zasadach przewidzianych w ustawie.
8. Centrum po otrzymaniu zgłoszenia przetwarza dane osobowe w zakresie niezbędnym do przyjęcia zgłoszenia lub podjęcia ewentualnego działania następczego. Dane osobowe, które nie mają znaczenia dla rozpatrywania zgłoszenia, nie są zbierane, a w razie przypadkowego zebrania są niezwłocznie usuwane. Usunięcie tych danych osobowych następuje w terminie 14 dni od chwili ustalenia, że nie mają one znaczenia dla sprawy.
9. Dane osobowe przetwarzane w związku z przyjęciem zgłoszenia lub podjęciem działań następczych oraz dokumenty związane z tym zgłoszeniem są przechowywane przez Centrum przez okres 3 lat po zakończeniu roku kalendarzowego, w którym zakończono działania następcze, lub po zakończeniu postępowań zainicjowanych tymi działaniami.
10. Po zakończeniu okresu przechowywania Centrum usuwa dane osobowe oraz niszczy dokumenty związane ze zgłoszeniem, chyba że dokumenty związane ze zgłoszeniem stanowią część akt postępowań przygotowawczych lub spraw sądowych lub sądowo administracyjnych.
11. Centrum gwarantuje, że niniejsza procedura a także przyjęte rozwiązania techniczne i organizacyjne uniemożliwiają nieupoważnionym osobom uzyskanie dostępu do informacji objętych zgłoszeniem oraz zapewniają ochronę poufności tożsamości sygnalisty, osób pomagających w zgłoszeniu lub osób powiązanych z sygnalistą. Ochrona poufności dotyczy informacji, na podstawie których można bezpośrednio lub pośrednio zidentyfikować tożsamość takich osób.

§13 Rejestr zgłoszeń zewnętrznych

1. Rejestr zgłoszeń zewnętrznych prowadzony jest przez SZZ i obejmuje co najmniej następujące informacje :
  - a) numer zgłoszenia;
  - b) datę dokonania zgłoszenia;
  - c) sposób dokonania zgłoszenia;
  - d) dane osobowe sygnalisty oraz osoby, której dotyczy zgłoszenie, niezbędne do identyfikacji tych osób;
  - e) informację o podjętych działaniach następczych;
  - f) informację o wydaniu zaświadczenia, o którym mowa w art. 38;
  - g) datę zakończenia sprawy;
  - h) informacje o niepodejmowaniu dalszych działań w przypadku, o którym mowa w art. 40 ust. 2 ustawy;
  - i) szacunkową szkodę majątkową, jeżeli została stwierdzona, oraz kwoty odzyskane w wyniku postępowań dotyczących naruszeń prawa będących przedmiotem zgłoszenia - o ile Centrum posiada te dane.
2. Dane osobowe oraz pozostałe informacje zawarte w rejestrze zgłoszeń zewnętrznych są przechowywane przez okres 3 lat po zakończeniu roku kalendarzowego, w którym zakończono działania następcze, lub po zakończeniu postępowań zainicjowanych tymi działaniami.
3. Wzór rejestru stanowi załącznik nr 1 do niniejszej procedury.

§14 Przepisy końcowe

1. W sprawach nieuregulowanych w niniejszej procedurze stosuje się bezpośrednio przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 2024 r. o ochronie sygnalistów (Dz. U. z 2024, poz. 928).
2. SZZ dokonuje przeglądu niniejszej procedury przyjmowania zgłoszeń zewnętrznych w terminach określonych w art. 49 ustawy.

3. Centrum dostosowuje niniejszą procedurę odpowiednio do wyników dokonanego przeglądu o którym mowa w ust. 2 oraz doświadczenia własnego lub innych organów publicznych.

Załącznik:

1. Wzór rejestru zgłoszeń zewnętrznych